

SUOMEN NUORET LESKET RY: N TOIMINTAKERTOMUS 2017

YLEISKATSAUS

Suomen nuoret lesket ry on vuonna 2009 perustettu työikäisten leskien ja leskiperheiden vertaistukiyhdistys. Vuosi 2017 oli yhdistyksen kahdeksas toimintavuosi. Vuoden aikana yhdistykseen liittyi 141 uutta jäsentä. Vaihtuvuus jäsenmäärässä on melko suurta. Vuoden lopussa jäsenmaksun maksaneita jäseniä oli 620. Isolla osalla jäsenistä on alaikäisiä lapsia ja nuoria, joita ei ole laskettu jäsenmäärään.

Suomen nuoret lesket ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 20.5.2017. Yhdistyksen jäsenmaksu vuonna 2017 oli 18 €/ vuosi ja kannatusjäsenmaksu 26 €/ vuosi. Yritysjäsenmaksu oli 110 €/vuosi. Yritysjäseniä yhdistyksessä oli vuoden aikana kaksi. Yhdistyksen toiminta oli avointa myös niille leskille, jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä. Heitä on mukana varsinkin vertaistukiryhmissä ja verkkoyhteisössä. Yhdistyksen ylläpitämään nuorten leskien verkkoyhteisöön liittyi vuoden aikana 94 uutta jäsentä.

Suomen nuoret lesket ry:n toimitilat sijaitsevat Kansalaistoiminnan keskus Matarassa Jyväskylässä. Matarassa on noin 30 eri toimijan toimistotilat sekä yhteisiä kokous- ja koulutustiloja. Suomen nuoret lesket ry:n kirjanpito ostettiin Keski-Suomen yhteisöjen tuki ry:n tilitoimistolta ja tilintarkastajana toimi SysAudit. Taloustilanne oli vuoden aikana vakaa.

Toiminta toteutui pääosin Toimintasuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2017 toimintamuotoja olivat vertaistukiryhmät, vertaistukiviikonloput ja tapahtumat, vertaistukipuhelin, verkkoyhteisö, neuvonta ja vaikuttamistoiminta. Yhdistyksen jäsenille toimitettiin kaksi jäsenlehteä ja kaksi sähköistä jäsenkirjettä ja kolme jäsenviestiä. Leskeyteen ja suruun liittyvää tietoa välitettiin opaskirjasten, nettisivujen materiaalin, kirjoitettujen artikkeleiden, messujen ja koulutusten kautta. Valtakunnallista ja paikallista yhteistyötä tehtiin erilaisten järjestöjen, seurakuntien ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa. Toimintavuoden tärkeimmät yhteistyöverkostot olivat Surujärjestöt ja Monimuotoiset perheet-verkosto. Verkostolla on yhteinen vaikuttamistoiminnan hanke: Kaikkien perheiden Suomi.

HALLITUS

Suomen nuoret lesket ry:n hallitus 1.1. – 20.5.2017:

Puheenjohtaja Niko Paulanne

Varapuheenjohtaja Niina Äikäs

Sihteeri Taru Pihlasvaara

Rahastonhoitaja Marja-Leena Oinonen

Jäsen Pirkko Virta

Varajäsenet Anna-Mari Jääskeläinen ja Erkki Kirjavainen

Suomen nuoret lesket ry:n hallitus 20.5.–31.12.2017

Puheenjohtaja Marja-Leena Oinonen
Varapuheenjohtaja Niina Äikäs
Sihteeri Minna Haapala
Rahastonhoitaja Esko Paajala
Jäsen Taru Pihlasvaara
Varajäsenet Niko Paulanne ja Erkki Kirjavainen

KOKOUKSET

Hallituksen kokouksia oli vuoden 2017 aikana kuusi. Yhteistyössä Käpy-Lapsikuolemaperheet ry:n, Huoma-Henkirikoksen uhrien läheiset ry:n ja Surunauha ry:n kanssa järjestettiin yhdistysten hallitusten jäsenten ja työntekijöiden yhteinen kehittämissiikonloppu, jossa oli koulutusta, toimintatapojen jakamista sekä surujärjestöjen yhteistyön suunnittelua.

TYÖNTEKIJÄT

Vuonna 2017 yhdistyksellä oli kolme kokoaikaista työntekijää: toiminnanjohtaja, järjestökoordinaattori ja vertaistoiminnan koordinaattori. Lisäksi yhdistyksessä työskenteli osa-aikainen (27,5 h /vko) järjestöavustaja Ray:n myöntämän Paikka auki hankkeen kautta. Vapaaehtoisina yhdistyksen toiminnassa oli mukana 36 vapaaehtoista, vertaistukiryhmien ohjaajia 26, puhelintukihenkilöitä 4, kokemuskouluttajia 3 ja muissa tehtävissä 3.

RAHOITUS

Ray:n myöntämä yleisavustus vuodelle 2017 oli 197 000€. Vuoden 2017 alussa tapahtuneen peliyhtiöiden yhdistymisen myötä toiminnan rahoittaja on Veikkaus ja avustukset jakaa ja valvoo Sosiaali- ja terveysministeriön avustuskeskus STEA. Vuonna 2017 Ragnar Ekbergin säätiö antoi yhdistykselle 2 000 € avustuksen leskiperheiden vertaistukiviikonlopun kuluihin. Kahden vertaistukiryhmän toimintaan saatiin kaupunkien toiminta-avustuksia yhteensä 800 €. Tuottoja kertyi myös jäsenmaksuista, tapahtumiin osallistuvien maksamista omavastuuosuuksista, painotuotemyynnistä sekä Surukonferenssista. Yhdistyksen toiminnasta lähes 90 % toteutui yleisavustuksen turvin.

TOIMINNAN ARVIOINTI

Yhdistys keräsi sähköisellä arviointilomakkeella palautetta kaikista vertaistukitapahtumista. Palautteen mukaan yhdistyksen tapahtumat ja toiminta koettiin itselle merkityksellisenä ja laadukkaana. Vuoden lopussa toteutettiin myös laajat yhdistyksen toimintaa koskevat palautekyselyt jäsenistölle, yhdistyksen vapaaehtoisille ja yhteistyötahoille. Niiden tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Yhdistyksen työntekijät ja hallituksen jäsenet tekivät toiminnan itsearviointin Ray:n *Itsearviointi kehittämisen välineenä -oppaan* pohjalta tehdyllä sähköisellä kyselyllä. Itsearviointit käsiteltiin työntekijöiden arviointipäivässä ja hallituksen

kokouksessa. Yhdistyksen toimintaa seurattiin ja arvioitiin muutoinkin hallituksen kokouksissa.

VERTAISTUKITOIMINTA

Vertaistukiryhmät ja vertaistukipuhelin

Vuonna 2017 nuorten leskien vertaistukiryhmiä toimi 15 paikkakunnalla ja ne kokoontuivat 123 kertaa vuoden aikana. Käyntikertoja näissä ryhmissä oli kaikkiaan 1 060. Vertaistukiryhmiä ohjasivat yhdistyksen vapaaehtoiset. Pääsääntöisesti ryhmät kokoontuivat kerran kuukaudessa. Lasten ryhmätoimintaa/lastenhoitoa oli kolmella paikkakunnalla. Lasten osalta oli 98 käyntikertaa. Yhdistys tuki vertaistukiryhmiä taloudellisesti maksamalla ryhmän kokoon sidottua avustusta, jonka ryhmät voivat käyttää tarjoilu- ja toimintakuluihin.

Ryhmänohjaajia tuettiin koulutuksin, tukipuheluin ja ryhmänohjaukseen liittyvällä materiaalilla, joka uudistettiin sähköiseen muotoon. Suomen nuoret lesket ry:n järjestämä Vertaistukijoiden koulutuspäivä toteutettiin Tampereella 7.10. Puhelintukihenkilökoulutus järjestettiin 25.3. yhteistyössä Surunauha ry:n kanssa. Vapaaehtoisten työnohjauksellinen koulutusviikonloppu toteutettiin 10.–11.6. yhteistyössä kaikkien surujärjestöjen kesken. Näissä koulutuksissa oli yhteensä 31 osallistujaa.

Kaupungeilta saaduilla avustuksilla toteutettuun vertaistukiryhmien toimintaan osallistui 43 leskeä ja leskiperheiden lasta. Vertaistukiryhmät järjestivät lisäksi vapaamuotoisia tapahtumia useilla paikkakunnilla.

Yhdistyksen vertaistukipuhelin toimii ajanvarauksella ja sen tarkoituksena on tarjota leskille mahdollisuus keskustella rauhassa puhelimesta erilaisista leskeyteen ja suruun liittyvistä aihealueista. Vuonna 2017 vertaistukipuheluita soittivat yhdistyksen työntekijöiden ohella myös neljä puhelintukihenkilökoulutuksen käynnyttä vapaaehtoista. Vuoden 2017 aikana soitettiin kaikkiaan 157 vertaistukipuhelua, joista työntekijöiden soittamia oli 122 ja vapaaehtoisten soittamia 35.

Vertaistukiviikonloput ja muut tapahtumat

Suomen nuoret lesket ry:n leskien vertaistukiviikonloppuja järjestettiin 3.-5.2. Hauholla ja 1.-3.9. Valkeakoskella. Viikonlopuissa käsiteltiin leskeyden aiheuttamaa elämänmuutosta, surua, selviytymiskeinoja ja voimavaroja. Kauemmin leskenä olleiden vertaistukiviikonloppu järjestettiin 17.–19.11.2017 Majatalo Morvassa Jämsässä. Viikonloppuihin osallistui 37 työikäistä leskeä.

Leskiperheiden vertaistukiviikonloppu järjestettiin 29.9.–1.10.2017 Kiponniemen kurssikeskuksessa Vesangalla. Mukana oli 12 leskiperhettä, joissa oli yhteensä 25 lasta ja nuorta. Vertaistukiviikonlopussa käsiteltiin leskivanhempien ryhmässä surua, leskeyden aiheuttamaa elämänmuutosta, lapsen surua sekä arjen voimavaroja ja selviytymiskeinoja. Lapsille ja nuorille oli omat ikäryhmittäin jaetut, ammatillisesti ohjatut vertaistukiryhmät, joissa vanhemman menetystä ja surua käsiteltiin luovin ja toiminnallisien menetelmin. Yhdistyksen omien työntekijöiden lisäksi viikonlopussa työskenteli kuusi lastenryhmän ohjaajaa.

Valtakunnallinen nuorten leskien seminaarimuotoinen WinkkuWoimaa – tapaaminen järjestettiin 20.–21.5. Kansalaistoiminnan keskus Matarassa. Tapahtumassa oli leskeyteen ja hyvinvointiin liittyviä luentoja sekä ryhmätyöskentelyä. Yhteistyössä Suomen Mielenterveysseuran kanssa toteutettiin Helsingissä kaksi lasten sururyhmää, jotka kokoontuivat molemmat kahtena lauantapäivänä. Viikonlopun mittaisen tuen piirissä oli yhteensä henkilöä 120 leskeä ja leskiperheiden lasta vuoden aikana.

Leskien hyvinvointipäiviä järjestettiin 11.2. Tampereella ja 8.4. Helsingissä. Lisäksi yhteistyössä surujärjestöjen kanssa toteutettiin yhteinen hyvinvointipäivä surujärjestöjen jäsenille 28.10. Kaisankodissa Espoossa. Näissä päivien sisältö koostui hyvinvointiin liittyvistä teemoista ja niissä oli yhdistyksen työntekijän lisäksi ulkopuolinen kouluttaja. Osallistujia hyvinvointipäivissä oli yhteensä 77. Yhdistyksen työntekijä oli mukana vertaistukiryhmien käynnistämisessä tai toimivien ryhmien kokoontumisissa Porissa, Tampereella, Vaasassa ja Kokkolassa. Osallistujia näissä päivissä oli 61 leskeä.

Suomen nuoret lesket ry oli järjestöyhteistyökumppanina Maaseudun Terveys - ja Lomahuolto ry:n järjestämällä leskiperheiden lomaviikoilla, joita oli kaksi. Molemmilla lomaviikoilla oli mukana yhdistyksen vapaaehtoinen ohjaamassa vertaistapaamisia.

VIESTINTÄ

Suomen nuoret lesket ry:n tiedotus tapahtui pääasiallisesti yhdistyksen omien nettisivujen www.nuoretlesket.fi kautta. Jäsenviestintää toteutettiin myös jäsenlehtien, sähköisten jäsenkirjeiden ja sähköpostiviestien kautta. Lisäksi nuorten leskien verkkoyhteisön ja yhdistyksen Facebook – sivujen kautta tiedotettiin toiminnasta ja ajankohtaisista asioista. Yhdistyksen nettisivuilla oli vuoden aikana lähes 27 000 istuntoa ja yli 20 000 kävijää. Verkkoyhteisössä istuntoja oli 11 000 ja kävijöitä 7 500 henkilöä. Yhdistyksen Facebook-sivuilla oli 882 tykkääjää. Sinne vietiin 130 julkaisua, jotka tavoittivat keskimäärin 470 henkilöä, suosituimmat julkaisut tavoittivat 2 000–3 000 henkilöä.

Yhdistys tiedotti aktiivisesti eri yhteistyötahojen leskille ja leskiperheille järjestämästä toiminnasta, esimerkiksi Suomen Mielenterveysseuran järjestämistä ryhmistä ja kursseista, Eläkeliiton Yhtäkkiä Yksin -kursseista sekä seurakuntien ja syöpäyhdistysten läheisensä menettäneille järjestämistä sururyhmistä.

Yhdistys välitti opiskelijoiden tutkimuspyyntöjä tai oli työelämän edustajana kaikkiaan seitsemässä opinnäytetyössä tai tutkimuksessa. Toimittajien haastattelupyyntöjä välitettiin yhdeksän ja yhdistyksen työntekijä oli haastateltava viidessä leskiin ja leskeneläkkeeseen liittyvissä lehtijutuissa. Helsingin Sanomat julkaisi yhdistyksen toiminnanjohtajan mielipidekirjoituksen.

Suomen nuoret lesket ry:n esitettä ja surujärjestöjen yhteistä esitettä jaettiin leskiä ja leskiperheitä kohtaaville tahoille yhteensä 1 200 kpl. *Leskiopas -opas nuorena leskeytyneelle* ja *Miten tukea lasta, kun läheinen on kuollut* -opaskirjasia jaettiin leskille ja leskiperheille sekä myytiin muille tahoille painokulujen hinnalla yhteensä 770 kpl. Nämä opaskirjaset ovat myös tulostettavissa yhdistyksen nettisivuilta. Leskiä opastettiin erilaisissa lainsäädäntöön ja etuuksiin liittyvissä asioissa puhelimitse ja sähköpostitse. Yhdistyksen nettisivuilla on saatavilla myös erilaista tietomateriaalia.

KOULUTUKSET & MESSUT Suomen nuoret lesket ry oli mukana järjestämässä vuoden 2017 Surukonferenssia, joka järjestettiin Tampereella 27.–28.4. 2017. Konferenssin teemana oli: *Kohtaan surevan*. Surukonferenssi järjestettiin yhdeksättä kertaa. Konferenssin tarkoituksena on lisätä tietoutta surusta ja surevan tukemisesta sekä tuoda esille suomalaista kuolemaan liittyvää tutkimustietoa. Konferenssiin osallistui lähes 300 henkilöä. Osallistujat olivat pääosin sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia, seurakuntien ja järjestöjen työntekijöitä. Mukana konferenssissa oli myös opiskelijoita, tutkijoita ja itse läheisensä menettäneitä. Konferenssi toteutettiin yhteistyössä Käpy - Lapsikuolemaperheet ry:n, Huoma - Henkirikoksen uhrien läheiset ry:n, Surunauha ry:n, Tampereen yliopiston Terveystieteiden yksikön ja Suomen Mielenterveysseuran kanssa.

Suomen nuoret lesket ry:n oli Kaikkien perheiden Suomi hankkeen kautta luennoimassa 3.11. Työelämän tutkimuspäivillä *Suru työssä* -työryhmässä aiheesta: *Surevien kokemuksia ja toiveita tuesta työelämässä perheenjäsenen kuoleman jälkeen* ja 16.11. Työterveyshoitajien luentopäivillä aiheesta *Surevan työntekijän tukeminen perheenjäsenen kuoleman jälkeen*. Yhdistys oli kouluttamassa myös ”*Kuolema lapsiperheessä*” –teemasta Emma ja Elias hankkeen toteuttamassa Monimuotoisten perheiden kohtaaminen seminaaripäivässä 13.11. yhteistyössä Käpy ry:n kokemuskouluttajan kanssa. Samasta teemasta koulutettiin myös Jyväskylän kristillisellä opistolla 30.10. Yhdistyksen kokemuskouluttajat olivat lisäksi mukana kolmessa opiskelijoille

järjestetyssä koulutuksessa. Yhden kokemuskouluttajan puheenvuoro kuultiin Surukonferenssissa. Kaikkiaan näihin koulutuksiin / tilaisuuksiin osallistui 700 henkilöä.

Yhdistys osallistui vuoden aikana Varhaiskasvatusmessuille 6.10. yhdessä Monimuotoiset perheen verkoston järjestöjen kanssa ja Mielenterveysmessuille surujärjestöjen kanssa 21.11. Myös palliatiivisen hoidon seminaarissa 7.9. yhdistyksellä oli esittelypöytä. Neuvolapäiville lähetettiin esitteitä jaettavaksi Monimuotoiset perheet verkoston esittelypöydässä. Kansalaistoiminnankeskus Mataran järjestämässä Matka halki Mataran -tapahtumassa yhdistyksen toimintaan kävi tutustumassa sosiaali- ja terveysalan opiskelijoita. Näiden messujen ja tapahtumien kautta tietoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta jaettiin yli 800 sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatusta ja opetusalan ammattilaiselle.

VAIKUTTAMISTOIMINTA

Suomen nuoret lesket ry osallistui 2.2.2017 Maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikön järjestämään ensimmäiseen maistraattien asiakaslähtöiseen kehittämiseen tähtäävän asiakastyöpajan. Yhdistys myös välitti kohderyhmälleen lasten edunvalvontaan liittyvää ajankohtaista tietoa.

Suomen nuoret lesket ry teki lapseneläkkeen epäkohtaan liittyvän kannanoton *Vanhempansa kuoleman kautta menettäneiden lasten yhdenvertainen kohtelu edellyttää lakimuutosta*. Kananoton kautta vaadittiin lakimuutosta korjaamaan tilannetta, jossa vanhempansa menettänyt lapsi voi jäädä kokonaan ilman lapseneläkettä tilanteessa, jossa hänen kuollut vanhempansa ei ole asunut lainkaan Suomessa. Kananotossa olivat mukana Monimuotoiset perheet verkosto, Yhden Vanhemman Perheiden Liitto, Mannerheimin Lastensuojeluliitto ja Lastensuojelun Keskusliitto. Yhteistyössä kansanedustaja Aila Paloniemen kanssa valmisteltiin kirjallinen kysymys edellä mainitusta lapseneläkkeen epäkohdasta. Kananotto lähetettiin keskeisille virkamiehille ja poliittisille päättäjille sekä kirjallisen kysymyksen vastauksessa esille nostetulle työryhmälle, joka selvittää asumisperustaisen sosiaaliturvan kohdentumista kansainvälisissä tilanteissa.

Yhdistys otti kantaa myös suunnitelmiin leskeneläkkeiden muutossuunnitelmiin. Kananotot lähetettiin keskeisille poliittisille päättäjille sekä perhe-eläkkeiden kehittämistarpeita kartoittaneelle työryhmälle. Helsingin Sanomissa julkaistiin toiminnanjohtajan mielipidekirjoitus ja yhdistyksen näkökannat olivat esillä netissä ja lehdissä julkaistuissa artikkeleissa muun muassa Talouselämä lehdessä.

Suomen nuoret lesket ry oli vuonna 2017 jäsenenä Kuluttajaparlamentissa. Kuluttajaparlamentti on vaikuttamisfoorumi, jossa kymmenet valtakunnalliset järjestöt tekevät yhdessä kannanottoja kuluttajapoliittisista aiheista. Kuluttajaparlamentin tarkoituksena on saada poliittiset päättäjät tietoisiksi

keskeisten kansalaisjärjestöjen näkemyksistä ja kannoista merkittäviin poliittisiin kysymyksiin sekä edistää kuluttajien etua politiikan eri osa-alueilla. Vuoden 2017 kannanotto toteutettiin keräämällä järjestöjen kysymyksiä ja huolenaiheita SOTE-uudistukseen liittyen. Yhdistys jätti kysymyksiä leskiperheiden lasten asemaan ja tarvittavaan tukeen liittyen.

Suomen nuoret lesket ry:n vaikuttamistoimintaa tehdään osittain yhteistyössä Kaikkien perheiden Suomi hankkeen kanssa, joka on Monimuotoiset perheet verkoston yhteinen vaikuttamistoiminnan hanke. Hankkeen tavoitteena on vaikuttaa lainsäädäntöön ja palvelujärjestelmään niin, että ne huomioisivat perheiden monimuotoisuuden. Vuosi 2017 oli verkoston jatkohankkeen ensimmäinen vuosi. Hankkeen nettisivuille www.monimuotoisetperheet.fi on koottu tietoa monimuotoisista perheistä sekä Kaikkien perheiden Suomi hankkeen toiminnasta.

YHTEISTYÖ

Suomen nuoret lesket ry:n tärkeimmät yhteistyöverkostot ovat Monimuotoiset perheet verkosto ja Surujärjestöverkosto. Monimuotoiset perheet verkostoon kuuluvat KÄPY-Lapsikuolemaperheet ry, Suomen Monikkoperheet ry, Adoptioperheet ry, Suomen uusperheiden liitto, Yhden vanhemman perheiden liitto ry, Sateenkaariperheet ry, Perhehoitoliitto ry, Lapsettomien yhdistys Simpukka ry, Familia Club ry ja Suomen nuoret lesket ry. Surujärjestöihin kuuluvat KÄPY-Lapsikuolemaperheet ry, HUOMA-Henkirikoksen uhrien läheiset ry, Surunauha ja Suomen nuoret lesket ry.

Surukonferenssiyhteistyössä olivat surujärjestöjen lisäksi mukana Tampereen Yliopisto Terveystieteiden yksikkö, Suomalaisen Kuolemantutkimuksen Seura, Suomen Mielenterveysseura ja kirkkohallitus. Suomen Mielenterveysseuran kanssa toteutettiin yhteistyössä kaksi lasten sururyhmää.

Järjestöyhteistyökumppanina yhdistys oli Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n järjestämällä leskiperheiden lomaviikoilla.

Suomen nuoret lesket ry:n on ollut vuonna 2017 läheltä tueksi hankkeen ohjausryhmässä. Hanke on keskisuomalaisille tukiperhettä hakeville lapsille ja heidän perheilleen. Hankkeen tavoitteena on kehittää tukimuotoja niille perheille, jotka odottavat tukiperhettä. Kansalaistoiminnan keskus Mataran kanssa tehtiin yhteistyötä osallistumalla toimijoiden tapaamisiin ja joihinkin Kansalaistoiminnan keskuksen tapahtumiin.

Kertaluonteista yhteistyötä ja toiminnasta tiedottamista tehtiin kriisikeskusten, sairaaloiden, seurakuntien, muiden järjestöjen, julkisen sektorin toimijoiden ja oppilaitosten kanssa.

Suomen nuoret lesket ry on Soste ry:n, KYT-Keski Suomen yhteisöjen tuki ry:n ja Hyvinvointialan liiton jäsen.